

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21905/2024
22.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Виолета Митровић, адвокат из ..., против тужене ББ, чији је пуномоћник Петар Учајев, адвокат из ..., ради развода брака и супружанског издржавања, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 320/24 од 12.06.2024. године, у седници одржаној 22.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 320/24 од 12.06.2024. године у делу који се односи на одлуку о захтеву за супружанско издржавање и одлуку о трошковима поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 962/22 од 21.02.2024. године, ставом првим изреке, разведен је брак закључен 06.06.2015. године у Београду, између тужиоца АА из ..., рођеног ... године и тужене ББ из ..., рођене године. Ставом другим изреке, одбачен је противтужбени захтев ББ да се АА обавезе да јој исплати износ од 169.947,86 динара на име дуга услед неисплаћених рата кредита са законском затезном каматом од дана доношења пресуде. Ставом трећим изреке одбачен њен противтужбени захтев да јој се утврди ванкњижно право заједничке својине на посебном делу - гаражно место ... у улици ... бр., лн ... КО ... по основу стицања у ванбрачној заједници. Ставом четвртим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиље ББ којим је тражила да се обавезе тужилац-противтужени АА да јој на име издржавања плаћа месечни износ од 60.000,00 динара, уплатама на означени банковни рачун, сваког првог до петог у месецу за текући месец, почев од 17.06.2022. године као дана подношења тужбе па све док та обавеза траје, и за период од 13.08.2022. године као момента када су се стекли законски услови за издржавање па до 17.06.2022. године као дана подношења тужбе исплати износ од 309.660,00 динара са законском затезном каматом од 21.02.204. године до исплате. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 320/24 од 12.06.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена наведена првостепена пресуда у четвртом и петом ставу изреке. Ставом другим изреке, укинута су решења садржана у другом и трећем ставу изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела који се односи на супружанско издржавање и трошкове поступка, тужена-противтужиља Татјана Паунковић благовремено је изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, битних повреда одредаба парничног поступка и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужилац-противтужени је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија тужене неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности а ни повреде из става 1. тог члана закона које би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке. Наводима ревизије се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, учињену пред другостепеним судом, међутим та битна повреда одредаба парничног поступка није разлог због ког ревизија може да се изјави, у смислу одредбе члана 407. став 2. тачка 2. истог закона. У овој правној ствари, другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и на ваљаним разлозима засновао оцену о правном значају битних чињеница чија тачност није доведена у питање, оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, те поступио у складу са одредбама члана 396. став 1. и 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су засновале ванбрачну заједницу у 2009. години, брак су закључили 06.06.2015. године, а до фактичког престанка заједнице живота супружника дошло је у октобру 2021. године. Тужена се тада иселила из стана у којем је живела са тужиоцем, прешла је код своје мајке са којом заједно станује и мајци пружа потребну негу и помоћ као особи зависној од такве помоћи и неге. Њена мајка остварује пензију од 30.000,00 динара месечно. Туженој као запосленој у предузећу тужиоца „...“ ДОО, престао је радни однос отказом уговора о раду, те је од августа 2022. године незапослена и не остварује приходе. Од новембра 2022. године пријављена је на бироу рада као незапослено лице. Тужилац је власник и директор наведеног предузећа у којем је запослен, са датим податком да остварује зараду у износу од 100.000,00 динара месечно. Због здравствених проблема тужени за терапију на месечном нивоу издваја око 10.000,00 динара, не поседује непокретности, актуелно живи у изнајмљеном стану са својом девојком, законску обавезу издржавања других лица нема. Тужена је у истом предузећу била радно ангажована на пословима У спроведеном поступку није доказала да има губитак или ограничење радне

способности односно да је услед болести или инвалидности неспособна да својим радом оствари средства за своје издржавање.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужена нема право на супружанско издржавање пошто није неспособна за рад, па је захтев за супружанско издржавање одбијен као неоснован, уз оцену да нису испуњени услови кумулативно прописани одредбом члана 151. став 1. Породичног закона, за обавезивање тужиоца да доприноси издржавању тужене.

Одредбом члана 151. став 1. Породичног закона, прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима.

На основу релевантних чињеница, другостепени суд је закључио да у конкретном случају нису испуњени услови кумулативно прописани цитираном одредбом закона за обавезивање тужиоца да доприноси издржавању тужене, имајући у виду да је она способна за рад и да својим радом може да стекне потребна средства за издржавање, а околност да није предузела ни једну радњу којом би своју материјалну ситуацију побољшала радним ангажовањем уз накнаду указује да таквим поступањем није искористила могућност стицања средстава за сопствено издржавање.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи ревизије којима се оспорава правилност примене материјалног права од стране нижестепених судова.

Код оцене да ли супружник који тражи издржавање нема средстава за живот, односно нема могућности да их стиче, релевантне су околности које су прописане императивном одредбом члана 151. став 1. Породичног закона. Наиме, само супружник који је неспособан за рад има право на издржавање на терет другог супружника, под условом да је незапослен и материјално необезбеђен и ако други супружник има могућности да ту законску обавезу извршава. У конкретном случају, тужена има очувану радну способност, што значи да је способна за рад. Тужена у ревизији указује да је незапослена, међутим, пошто је радно способна, правилан је закључак другостепеног суда да она својим радом може да стекне средства која су јој потребна за издржавање.

На другачију оцену о праву које се остварује под условима прописаним у члану 151. став 1. Породичног закона, утицаја не могу имати остали наводи ревизије који се односе на здравствено стање мајке тужене и потребу њене неге, финансијској ситуацији тужиоца и његовом поступању везано за отказни разлог због којег тужиља није могла да оствари накнаду за случај незапослености од Националне службе за запошљавање и у погледу имовинских располагања током трајања заједнице живота странака. Овим наводима није доведена у питање оцена о неиспуњењу услова из члана 151. став 1. Породичног закона. Стога, ревизија није основана у оспоравању правилности правноснажне пресуде о одбијању захтева тужене за супружанско издржавање. О том захтеву је правилно одлучено, а правилна је и одлука о трошковима поступка.

Оценивши да се наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни суд је одбио као неосновану ревизију тужене и одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку. Захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен као неоснован, јер трошкови одговора на ревизију нису нужни за вођење парнице.

Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић